

1:

Άνθρωπος στέκει πάνω σε ζυγαριά, στον ισημερινό κάποιου πλανήτη ακτίνας R . Η επιτάχυνση βαρύτητας στην επιφάνεια του πλανήτη είναι g . Ποια πρέπει να είναι η διάρκεια της ημέρας στον πλανήτη αυτό ώστε η ζυγαριά να δείχνει το μισό βάρος του πραγματικού; Εφαρμογή: $R = 6400 \text{ km}$, $g = 20 \text{ m s}^{-2}$.

Υπόδειξη: Για ένα τρόπο λύσης θα χρειαστεί η $\vec{a} = \frac{\Sigma \vec{F}}{m} - \vec{a}_0 - \vec{\omega} \times (\vec{\omega} \times \vec{r}) - 2\vec{\omega} \times \vec{v} - \dot{\vec{\omega}} \times \vec{r}$.

2:

Κυκλικό οριζόντιο σύρμα ακτίνας $R = 1/2$ περιστρέφεται με σταθερή γωνιακή ταχύτητα $\omega = 1$ γύρω από κατακόρυφο άξονα που περνά από σημείο του O . Δαχτυλίδι είναι περασμένο στο σύρμα και μπορεί να κινείται χωρίς τριβές. Στο σύστημα αναφοράς $Oxyz$ που περιστρέφεται μαζί με το σύρμα (βλέπε σχήμα) η εξίσωση του κυκλικού σύρματος σε πολικές συντεταγμένες είναι $\varpi = \cos \phi$ (με $-\pi/2 \leq \phi \leq \pi/2$) και η γωνιακή ταχύτητα περιστροφής του σύρματος $\vec{\omega} = \hat{z}$.

(α) Δείξτε ότι η εξίσωση κίνησης του δαχτυλιδιού είναι $\ddot{\phi} + \sin \phi \cos \phi = 0$.

(β) Δείξτε ότι υπάρχει ολοκλήρωμα «ενέργειας» $\dot{\phi}^2 - \frac{1}{2} \cos(2\phi) = E$ και σχεδιάστε τις διάφορες καμπύλες φάσης στο επίπεδο $\phi - \dot{\phi}$.

(γ) Αν αρχικά $\phi = 0$ και η απόλυτη ταχύτητα του δαχτυλιδιού είναι $v_a = 0$ δείξτε ότι $E = 1/2$ και βρείτε τα όρια της κίνησης μέσω του ολοκληρώματος ενέργειας. Λύστε την εξίσωση κίνησης και δείξτε ότι $\sin \phi = -\tanh t$. Δείξτε ότι σε μεγάλους χρόνους $\phi \approx -\frac{\pi}{2} + 2e^{-t}$, δηλ. το δαχτυλίδι καταλήγει στο O πρακτικά σε $t \approx 5$.

Βρείτε επίσης σε κάθε θέση ϕ την επιτρόχια και κεντρομόλο επιτάχυνση στο περιστρεφόμενο σύστημα αναφοράς με αρχή το O , καθώς και τη δύναμη που ασκεί το σύρμα στο δαχτυλίδι.

(δ) Μελετήστε τις μικρές κινήσεις γύρω από το σημείο ισορροπίας $\phi = 0$ και αφού δείξετε ότι είναι ταλαντώσεις βρείτε την περίοδό τους.

(ε) Έστω επιλέγουμε να μελετήσουμε την κίνηση στο σύστημα συντεταγμένων $O'x'y'z'$ με αρχή το κέντρο O' του κυκλικού σύρματος, το οποίο περιστρέφεται μαζί με το σύρμα. Το σύστημα αυτό επίσης περιστρέφεται με γωνιακή ταχύτητα $\omega = 1$ και η αρχή του O' εκτελεί κυκλική κίνηση ακτίνας $1/2$ με γωνιακή ταχύτητα $\omega = 1$. Δείξτε ότι για τις κυλινδρικές συντεταγμένες σε αυτό το σύστημα είναι $\varpi' = 1/2$ και $\phi' = 2\phi$ (όπου ϕ η κυλινδρική συντεταγμένη στο αρχικό σύστημα με αρχή το O). Δείξτε ότι η κίνηση είναι ακριβώς ισοδύναμη με ιδανικό επίπεδο εκκρεμές $\ddot{\phi}' + \sin \phi' = 0$.

Δίνεται $\vec{v}_a = \vec{v}_0 + \vec{v} + \vec{\omega} \times \vec{r}$ και $\vec{a} = \frac{\Sigma \vec{F}}{m} - \vec{a}_0 - \vec{\omega} \times (\vec{\omega} \times \vec{r}) - 2\vec{\omega} \times \vec{v} - \dot{\vec{\omega}} \times \vec{r}$ και το

$$\text{ολοκλήρωμα } \int_0^\phi \frac{d\phi}{\cos \phi} = \ln \sqrt{\frac{1 + \sin \phi}{1 - \sin \phi}}.$$

